

Filistin karpuzu kadar kızıl!

DM Yayın Kurulu

Dergimizin bu sayısı okurlarımıza devrimci Marksizmin tutarlı anti-Siyonist geleneğini öğrenme imkânı veren önemli bir dosya içeriyor. İlk yazısını okumakta olduğunuz bu dosya, kahraman Filistin halkının üç aydır “uluslararası toplum” kod adlı emperyalist devletlerin coşkulu tezahüratları altında devam eden bir soykırım girişimiyle karşı karşıya kaldığı bir dönemde hazırlandı. Ancak Siyonist terör ve katliam, hikayenin sadece bir kısmı. Filistinliler, vatanlarında silahlarla ve diasporada kitlesel eylemlerle direniyor, onları destekleyen halk hareketleri emperyalist dünyayı sarsıyor, Filistin halkının tüm inanç ve uluslardan kardeşleri “Özgür Filistin” sloganları altında sokaklara dökülüyor. Bu dönüm noktasında devrimci Marksistler olarak Arapların ve Yahudilerin kardeşçe yaşayacağı bir Filistin için pankartlarımıza emperyalizmi ve Siyonizm’i yok etme sloganları yazarak yürüyoruz, örgütleniyoruz ve mücadele ediyoruz.

Ancak Siyonizm’e karşı, özgür bir Filistin için verdiğimiz mücadele yeni değil. Doğrusunu söylemek gerekirse, bizim gibi devrimci Marksizmin bayraktarları için Siyonist devletin kendisinden de eski, köklü bir gelenek. Bu doğrultuda elinizdeki sayımızda bu şanlı tarihimizden bazı kesitleri üç önemli belgeyle tanıtmak istiyoruz. Dördüncü Enternasyonal’in kendisine ait ilk belge, örgütün 1947’de, yani Filistin’in emperyalizm tarafından Stalinizmin aktif desteğini de alarak parçalanmasının hemen arifesinde, Filistin’in taksimine kararlı ve ilkeli muhalefetini açıkça ortaya koyuyor. Aynı yıl Dördüncü Enternasyonal’in Filistin seksiyonu olan Devrimci Komünist Birlik tarafından yayınlanan ikincisi, bu tutumu daha da iyi gösteriyor. Ancak bunlar onlarca yıllık tarihin unutulmuş önemsiz ilginçlikleri değil. Anti-Siyonist mücadelemizin güncelliğini hatırlamak için, RedMed Web Ağı ve

Hristo Rakovski Uluslararası Sosyalist Merkezi tarafından imzalanan bir bildiriye ve Devrimci İşçi Partisi'nin yakınlarda gerçekleştirdiği 7. Kongresi'nde almış olduğu Filistin kararını da gururla sunuyoruz.

Tarihsel bir özet

Burada sunulan belgelerin anlamını tam olarak kavramak için bunların bağlamına oturtulması ve Stalinist politikalarla keskin karşıtlıklarının vurgulanması yerinde olur. Her ne kadar şematik de olsa, olayları kronolojisi içinde hatırlatarak başlayalım.

Siyonist hareketin kendisi 19. yüzyılın sonunda Avrupa'da, özellikle de Orta ve Doğu Avrupa'da ve Rusya'da, artan Yahudi karşıtlığı ve Yahudilere yönelik pogromların bir ürünü olarak ortaya çıktı. Doğrudan Avrupa'daki antisemitizmden kaynaklanan bir Avrupalı örgüt olarak ortaya çıkışını yansıtan bir şekilde, 1897'de Basel'de düzenlenen Birinci Dünya Siyonist Kongresi'ndeki delegelerin yaklaşık yarısı Doğu Avrupa'dan ve yaklaşık dörtte biri Rusya İmparatorluğu'ndan geliyordu.

Bolşevik geleneğin Siyonizm'e karşı mücadelesi Ekim Devrimi'nden çok önce başladı. Lenin'in kendisi, o sırada hâlâ nispeten marjinal bir uluslararası akım olan Siyonizm'e karşı, hem uluslararası işçi sınıfı hem de Yahudi halkı için zararlı, gerici bir hareket olarak doğru bir şekilde tanımladığı bir dizi makale yazdı.¹ Komünist hareket, çok sayıda militanın bir tür sol Siyonizmden komünizme geldiği ve Poalei Zion adlı örgütün etrafında toplanarak Filistin'deki komünist partinin ilk kadrosunu oluşturduğu zamanlarda bile bu anti-Siyonist amentüye riayet etti. Gençliklerinde Siyonist hareket içinde çalışmış olanlar da dâhil olmak üzere, komünist hareket içindeki herkes için Siyonist ideolojinin herhangi bir kalıntısının komünizm için lanetli olacağı aşıkardı. Komünistlerin Siyonistlere karşı tavizsiz tutumu, dikkat çekici bir biçimde İkinci Dünya Savaşı'nın ve Siyonizm'e yeniden bir ilgi doğuran Holokost dehşetinin hemen ardından bile değişmedi.

Bu ilkesel tutumdan ancak 1947'de, İngiliz sömürgeciliğinin Filistin'i aceleyle terk edip ülke üzerindeki mandasını sona erdirerek, 1917'deki Balfour Deklarasyonu'ndan bu yana her an bozulabilecek bir ittifak içinde olduğu Siyonistleri yatıştırmak için Filistin'i bölmeye karar verdiği bir anda, Stalinist bürokrasi tarafından ödün verilecekti. Bölünmeye tarafsız bir uluslararası arabuluculuk havası kazandırmak için, o dönem yeni kurulmuş olan BM'nin bir alt organı, Filistin'e manda sonrası geçiş konusunda tavsiyelerde bulunmak üzere bir heyet gönderdi. Heyetin bazı üyeleri (Hindistan, İran ve Yugoslavya delegeleri) federal ve tek dev-

¹ Bkz. Jean Allemand and Jean-Claude Sage, *Lénine et la lutte contre les agents sionistes dans le monde ouvrier*, Paris: Editions Le Communiste, 1971.

letli bir çözüm, diğerleri ise Filistin'in iki ayrı devlete bölünmesini önerdi. BM 1947'de, planlanan Yahudi devletine tarihi Filistin'in yüzde 55'inden fazlasını veren bu sözde çoğunluk planının revize edilmiş bir versiyonunu kabul etti. O dönemde Yahudiler ülke nüfusunun yalnızca üçte birini oluşturuyordu. Filistin tarafını temsil eden Arap Yüksek Komitesi (AHC) teklifi kesin bir dille reddetti. Filistin isyanı Britanya'nın baskılarına karşın 1936-1939 arasında devam etmiş ve yalnızca II. Dünya Savaşı'nın alevlenmesiyle durulmuştu ve AHC pozisyonu da Filistin halkının bu iradesine dayanıyordu².

Stalinizm, komünist politikanın bir başka mihenk taşını daha ayaklar altına alarak, sayısız yüz seksen derece dönüşlerinden birini tam da bu sırada sergiledi. BM'deki Sovyet delegesi Andrey Gromiko, yanına yeni oluşmakta olan "Doğu Bloku"ndan dört üyeyi de alarak, ülkesinin (prensipde hâlâ tek devletli bir çözümden yana olduğunu ama) bu bölünme planı lehinde oy vereceğini açıkladı (Böylece, bir yandan Filistin devletini kurban ederken, aslında olması gereken siyasî pozisyona da sözde bir bağlılık göstermiş oluyordu) Bu, Stalinizmin komünizmin tarihsel pozisyonuyla arasında kalan az sayıdaki bağdan birini koparmasından başka bir şey değildi.

Yanlış anlaşılmasın, bu bir defaya mahsus bir gaf ya da salt diplomatik bir uzlaşma değildi. 1948'de İsrail devletinin ilanından sonra Sovyetler Birliği, kendisini Siyonist distopyanın en büyük müttefiki olarak kabul ettirmek için harekete geçti. Sovyetler Birliği (her ne kadar ABD, İsrail'in kurulduğunun duyurulmasından birkaç dakika sonra bir telefon görüşmesi yoluyla fiili olarak bu ülkeyi tanımayı teklif etmişse de) İsrail'i yasal olarak tanıyan ilk devlet oldu. Çekoslovak yaracılığıyla Siyonist ordulara silah ve mühimmat sağlayarak, onlara yetersiz donanım ve askerî eğitime sahip Arap ordularına karşı üstün gelme olanağı sağladı. ***Tek başına bu rezillik bile Stalinizmi asla affetmememiz için yeterlidir: Siyonist ordular tarafından 750 bin kadar Filistinlinin zorla yerinden edildiği Nekbe'de işçi devletinin silahları kullanıldı.***³ Kötülüğün boyutu açıkça anlaşılmalı: İsrail'in ilk başbakanı ve Filistinli sivillerin kasabı David Ben-Gurion, Sovyet yardımının «ülkeyi kurtardığını» söyleyecek kadar ileri gitmişti.⁴ Bu, Stalinizmin işçi sınıfının ve ezilen halkların düşmanlarını kurtardığı ilk olay değildi ve son da olmayacaktı.

Şimdi, bu dosyayla okurlarımızı komünizmin başka bir koluyla tanıştırmak istiyoruz; bu kol, iyi günde de kötü günde de Filistin davasının yanında, bazen güçlerinin mütevazı büyüklüğü nedeniyle daha sınırlı da olsa, her daim başı dik

2 Ghassan Kanafani, "The 1936-39 Revolt in Palestine", <https://www.marxists.org/archive/kanafani/1972/revolt.htm>

3 Nekbe için bkz: İlan Pappé, *Filistin'de Etnik Temizlik*, İstanbul: İntifada Yayınları, 2023.

4 Marin Kramer, "Who Saved Israel in 1947", <https://mosaicmagazine.com/essay/israel-zionism/2017/11/who-saved-israel-in-1947/>

bir biçimde durdu. Başka bir deyişle, Filistin halkının mücadelesinin (kesildiğinde Filistin bayrağının tüm renklerini taşıyan görüntüsünden dolayı) son dönem simgelerinden biri halini alan Filistin karpuzu kadar kırmızı bir komünist gelenek: bizim lekesiz devrimci Marksizm bayrağımız.